

Virtsu sadama rekonstrueerimise keskkonnamõju hindamise programm

AVALIKUSTAMISEKS

Projekt number 24KK35

INSPIRING
ENVIRONMENT

Tallinn

2024

Nimetus Virtsu sadama rekonstrueerimise keskkonnamõju hindamise programm

Versioon Avalikustamiseks

Töö nr 24KK35

Aeg September 2024

Arendaja AS Saarte Liinid

Reg nr: 10216057

Aadress: Rohu tn 5, Kuressaare, 93819, Saaremaa vald

Kontaktisik: Hillar Varik

E-post: hillar.varik@saarteliinid.ee

Keskkonnamõjude hindaja Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ)

Reg nr 10705517

Aadress: Tõnismägi 3a-15, 10119 Tallinn

Telefon: 6117690

E-post: elle@environment.ee

Osalejad Toomas Pallo, *MSc* (KMH litsents nr 0090)

Lea Jalukse, *MSc*

Kadri Kipper-Klaas, *MSc*

Kasutustingimused © Käesolev aruanne on koostatud ja esitatud kasutamiseks tervikuna. Aruandes ja selle lisades esitatud kaardid, joonised, arvutused on autoriõiguse objekt ning selle kasutamisel tuleb järgida autoriõiguse seaduses sätestatud korda.

SISUKORD

1	SISSEJUHATUS	4
2	KAVANDATAV TEGEVUS JA SELLE REAALSED ALTERNATIIVSED VÕIMALUSED	5
2.1	Kavandatava tegevuse eesmärk ja täpne asukoht	5
2.2	Kavandatava tegevuse lühikirjeldus	6
2.3	Kavandatava tegevuse reaalsed alternatiivid	11
3	MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS	12
3.1	Kavandatava tegevuse ala üldiseloomustus	12
3.2	Vesi	12
3.3	Looduskeskkond	13
3.3.1	Natura 2000 võrgustiku alad	15
4	KAVANDATAVA TEGEVUSE SEOS STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA	17
4.1	Eesti mereala planeering	17
4.2	Lääne maakonnaplaneering 2030+	17
4.3	Pärnumaa arengustrateegia	17
4.4	Lääneranna valla üldplaneeringud	18
4.5	Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035	18
4.6	Suure väina püsiühendus	19
5	KAVANDATAVA TEGEVUSEGA EELDATAVALT KAASNEV KESKKONNAMÕJU	20
6	HINDAMISMETOODIKA KIRJELDUS JA TEAVE VAJALIKE UURINGUTE KOHTA	22
6.1	Natura hindamine	22
7	KMH JA SELLE TULEMUSTE AVALIKUSTAMISE AJAKAVA	24
7.1	Ülevaade programmi avalikustamisest	27
8	KMH OSAPOOLED, EKSPERDIRÜHM, ASJAOMASED ASUTUSED JA HUVIPOOLED	28
8.1	KMH osapooled	28
8.2	Ekspertühm	28
8.3	Asjaomased asutused ja huvipooled	29
	KASUTATUD MATERJALID	30
	LISA 1	31

1 SISSEJUHATUS

AS Saarte Liinid kavandab Virtsu sadama sadamakai ja kaldarambi rekonstrueerimist, väikelaevasadama laiendamist, kaldakindlustuste rajamist ja sadama akvatooriumi hooldussüvendustöid. Selleks on ta esitanud Ehitisregistris ehitusloa taotluse nr 2311271/11446 Virtsu sadamakai ja kaldarambi (ehitisregistri kood 220231608) rekonstrueerimiseks.

Sadamakai ja kaldarambi rekonstrueerimise, kaldakindlustuste rajamise ja väikelaevasadama laiendamise puhul on tegevuslubadeks ehitusluba ja keskkonnaluba vee erikasutuseks, hooldussüvendustööde puhul keskkonnaluba vee erikasutuseks. Ehitusloa andja on Lääneranna Vallavalitsus ja vee erikasutusloa andja on Keskkonnaamet.

Kavandatav tegevus kuulub Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi ka KeHJS) §6 lg1 p17 olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka (mere süvendamine alates pinnase mahust 10 000 m³), mille puhul on KMH kohustuslik ning sellise tegevuse korral algatatakse KMH selle vajadust põhjendamata. Keskkonnamõju hindamine (KMH) on algatatud Lääneranna Vallavalitsuse korraldusega 18.10.2023 nr 547.

Keskkonnamõju on kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju keskkonnale, inimese tervisele ja healole, kultuuripärandile või varale. Käesolev keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) programm on koostatud, järgides keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadust (RTI, 24.03.2005, 15, 87). KMH protsess viiakse läbi vastavalt Eesti Vabariigis kehtivatele õigusaktidele ja heale tavale.

KMH programmis kirjeldatakse keskkonnamõju hindamise ulatust ja hindamismetoodikat ning esitatakse KMH protsessi kirjeldus ja ajakava. Lisaks nimetatakse programmis KMH huvitatud osapooled.

2 KAVANDATAV TEGEVUS JA SELLE REAALSED ALTERNATIIVSED VÕIMALUSED

2.1 Kavandatava tegevuse eesmärk ja täpne asukoht

Virtsu sadam asub Väinameres Suure väina idarannikul (Tabel 1). Sadam on üks tihedama liiklusega sadamaid Eestis, peamine Eesti mandriala ühendus Saare maakonnaga käib läbi Virtsu sadama ja Kuivastu sadama Muhumaal.

Vabariigi Valitsus on otsustanud kasutusele võtta uue taastuvenergiat töötava parvlaeva. Uus laev on kavandatud senistest pikemana ja suurema mahutavusega, seetõttu on sadamas olemasolevad kaid vaja ümber ehitada¹. Kai nr 6 on vaja rekonstrueerida, et ta vastaks uue parvlaeva gabariitidele. Vaja on rajada ka elektrienergiat sõitva laeva toiteks vajalik kaldataristu. Lisaks on kavas parema ühenduse tagamiseks laiendada väikelaevasadamat.

Hooldussüvendustööde eesmärgiks on sadama jooksev hooldus.

Kavandatavad tööd toimuvad Virtsus sadama akvatooriumis ning kaadamiskohal Suures väinas. Kaadamiskoha asukoht täpsustub KMH käigus.

Tabel 1. Sadama koordinaadid ja nende vahele jääv rannajoon²

Põhjalaius	Idapikkus
58° 34' 31,13"N	23° 30' 10,22"E
58° 34' 31,90"N	23° 30' 06,52"E
58° 34' 38,75"N	23° 30' 15,55"E
58° 34' 38,83"N	23° 30' 36,98"E
58° 34' 36,59"N	23° 30' 41,37"E
58° 34' 27,28"N	23° 30' 44,04"E

Sadama veeala üldpindala on 17,5 ha. Sadama maa-ala üldpindala on 8,16 ha. Sadamas on 10 kaid (Joonis 1, Tabel 2).

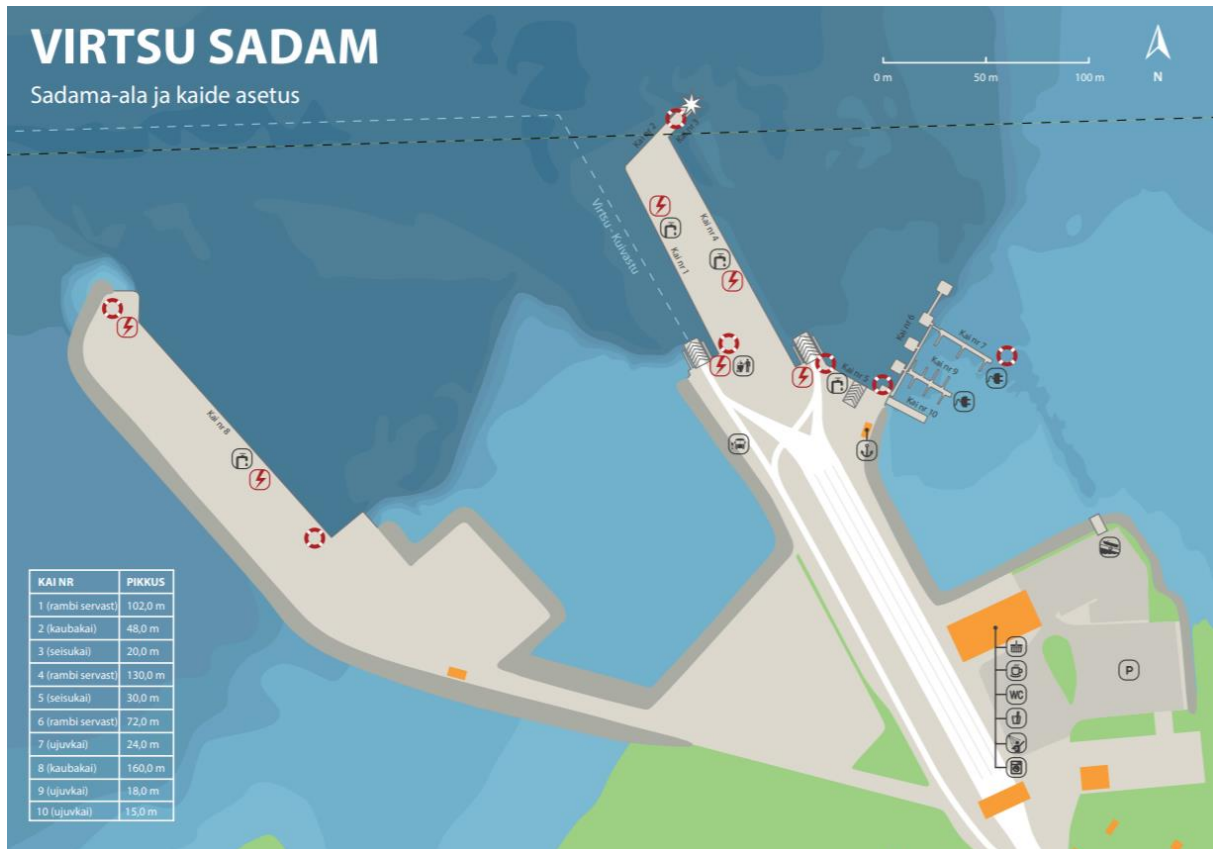
Tabel 2. Kaid Virtsu sadamas³

Kai nr	Liik	Kasutus	Sügavus kai ääres (m) EH2000	Pikkus (m)
Kai nr 1	Statsionaarne	parvlaevakai	5.8	102
Kai nr 2	Statsionaarne	kaubakai	5.8	48
Kai nr 3	Statsionaarne	seisukai	5.0	20
Kai nr 4	Statsionaarne	parvlaevakai	5.0	130
Kai nr 5	Statsionaarne	seisukai	4.3	30
Kai nr 6	Statsionaarne	parvlaevakai	5.0	72
Kai nr 7	Ujuvkai	jahtide kai	2.4	24
Kai nr 8	Statsionaarne	kaubakai	6.8	160
Kai nr 9	Ujuvkai	jahtide kai	1.6	18
Kai nr 10	Ujuvkai	jahtide kai	1.2	15

¹ Vastavalt majandus- ja taristuministri kirjadele 01.09.2021 nr 5-1/2021/21-5147-1, 11.10.2021 nr 5-1/2021/21-5147-2 ja 23.11.2022 nr 5-1/2021/21-5147-3

² Vabariigi Valitsuse 30.06.2011 korraldus nr 276. Virtsu sadama akvatooriumi piiride määramine

³ Sadamaregister. Virtsu Sadam. <https://sadamaregister.ee/sadam/394> (vaadatud 20.09.2024)

Joonis 1. Virtsu sadama kaide paigutus (Allikas: Sadamaregister⁴)

2.2 Kavandatava tegevuse lühikirjeldus

Planeeritud on järgmised tööd:

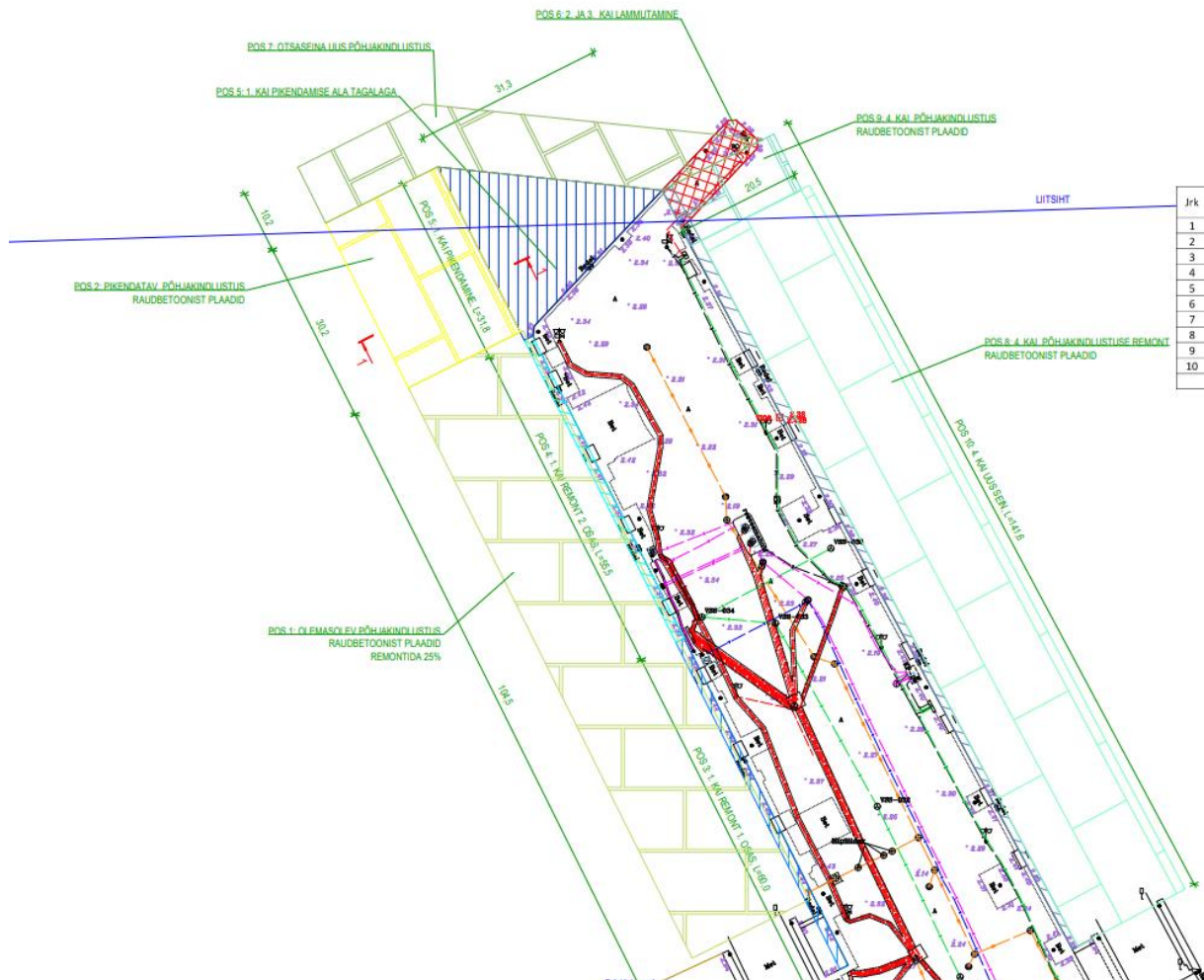
1. kaide nr 1 ja 4 pikendamine, põhjakindlustusplaatide asendamine ja lisamine ning kaiseina remont; kai nr 3 lammutamine tagamaks parvlaevade sujuvam sildumine kai nr 4 ääres;
2. kai nr 6 ümberehitamine ja laiendamine ning süvendustööd uue parvlaeva vastuvõtmiseks ja väikesaartega ühenduse tagamiseks; sõidukite ooteala ja olemasoleva väikelaevasadama laiendamine ja kaldakindlustuse rajamine;
3. hooldussüvendustööd kogu sadama akvatooriumi ulatuses mahus kuni 100 000 m³ 10-aastase perioodi jooksul ja süvendusmaterjali kaadamine Suures väinas (nt Uulutilaiu ajalooline kaadamisala);
4. akvatooriumi süvendamisel ammutatava aluskehandi rajamiseks sobiva pinnase ja lammutamisel saadava pinnase paigutamine madalale merealale kaide nr 1 ja 8 vahel ala täitmiseks ning kalda kindlustamine ja kai rajamine täidetud ala äärde.

Kaide 1 ja 4 pikendamine, põhjakindlustusplaatide asendamine ja lisamine ning kaiseina remont. Kai nr 3 lammutamine tagamaks parvlaevade sujuvam sildumine kai nr 4 ääres.

⁴ Sadamaregister. Virtsu Sadam. <https://sadamaregister.ee/sadam/394> (vaadatud 20.09.2024)

Kai nr 1 kaiseina remondiks (sulundseina katmine raudbetoonplaatidega) on ehitusteatis (nr 2411201/11770) esitatud ning veekeskkonnariskiga tegevuse registreering (reg nr RE.VT/521867) juba väljastatud. Kai nr 3 lammutamiseks on ehitisregistris esitatud täieliku lammutamise teatis (nr 2411582/00990). Neid tegevusi KMHs täpsemalt ei käsitleta, arvestatakse vaid võimalikku koosmõju.

Lisaks on kavas kaid nr 1 pikendada uute parvlaevade sildumise võimaldamiseks, ühtlasi rajatakse kai pikenduse ulatuses raudbetoonplaatidest põhjakindlustus ning asendatakse vajalikul määral kai 1 ja 4 olemasolev amortiseerunud põhjakindlustus (Joonis 2).

Joonis 2. Kaide nr 1 ja 4 pikendamine ja põhjakindlustusplaatide lisamine ja asendamine. Väljavõte jooniselt 4-02_v02 Virtsu sadama perspektiivsed ehitustööd. Asendiplaan. R. Männikus, 2024.

Kai nr 6 ümberehitamine ja laiendamine ning süvendustööd uue parvlaeva vastuvõtmiseks ja väikesaartega ühenduse tagamiseks. Sõidukite ooteala ja olemasoleva väikelaevasadama laiendamine ja kaldakindlustuse rajamine.

Kai nr 6 moodustub praegusel hetkel 4 betoonpaalist, mille vahel on palkidest lainerahustusseinad ja käigusild (Joonis 3). Uute laevade kasutuselevõtuga jääb olemasolev kai lühikeseks. Kavas on rajada samas suunas uus kai, süvendada kaiesist pinnast ning rajada vajalikud kaldakindlustused (Joonis 4).

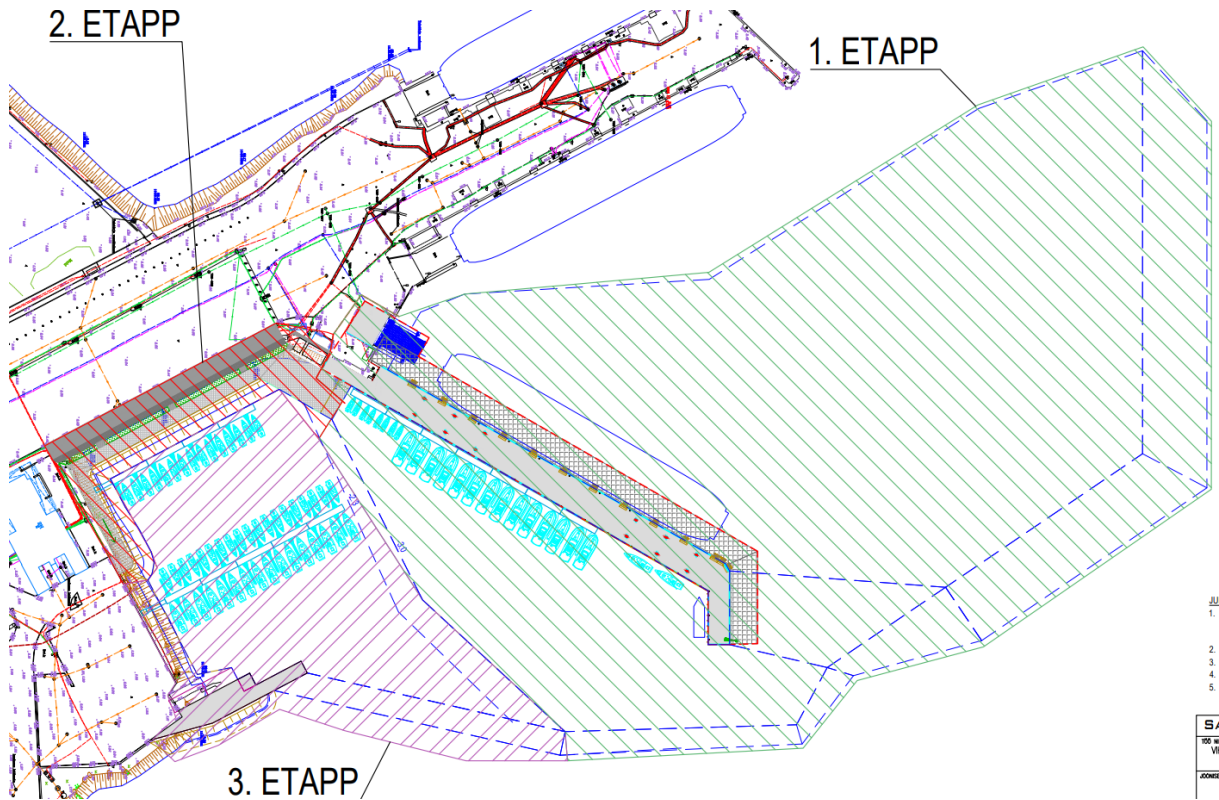
Parvlaevade sildumiskoht kaist läänes jääb samaks. Kai idapoolset külge (rajatav kai nr 7) hakkavad kasutama väiksemad alused. 6. kai läänepoolse liini ees on projekteeritud sügavuseks 5,80 m. Idapoolse liini (kai nr 7) sügavuseks on 3,50 m. Kai renoveerimise käigus on vaja merepõhja süvendada kaist läänepool esialgsete arvutuste järgi ligikaudu mahus 16200 m³ ja kaist idapool mahus 20100 m³ (sh väikelaevade sadama ala vt Joonis 5). Süvendusmahud põhinevad eelprojektil ja täpsustatakse edasise projekteerimise käigus.

Teises etapis on kavas laevalepääsu ooteala/juurdepääsuteed laiendada kahe sõidurea võrra, täites selleks kaist nr 6 ja väikelaevasadamast kagusse jäävat mereosa (Joonis 3 esiplaanil olev maakividega kindlustatud rannajoon liigub kahe sõiduraja võrra mere poole, vt ka Joonis 4).

Joonis 3. Regula on sildunud kai nr 6 äärde (betoonist paalid), näha on ka olemasolev väikelaevasadam ujuvkaidega. Foto: ELLE, 2024 juuni.

Kolmanda etapina süvendatakse kaist nr 7 itta jäävat väikelaevasadama ala.

Joonis 4. Kai nr 6 rekonstrueerimine, juurdepääsutee laiendamine ning rajatav väikelaevasadam. Väljavõte eelprojekti jooniselt Virtsu sadam. Kai nr 6 ümberehitamine. Väikelaevasadama laiendamine. Ehituse etapid. Joonis nr 4-05_v01. R. Männikus, 2023.

Hooldussüvendustööd kogu sadama akvatooriumi ulatuses mahus kuni 100 000 m³ 10-aastase perioodi jooksul ja süvendusmaterjali kaadamine Suures väinas.

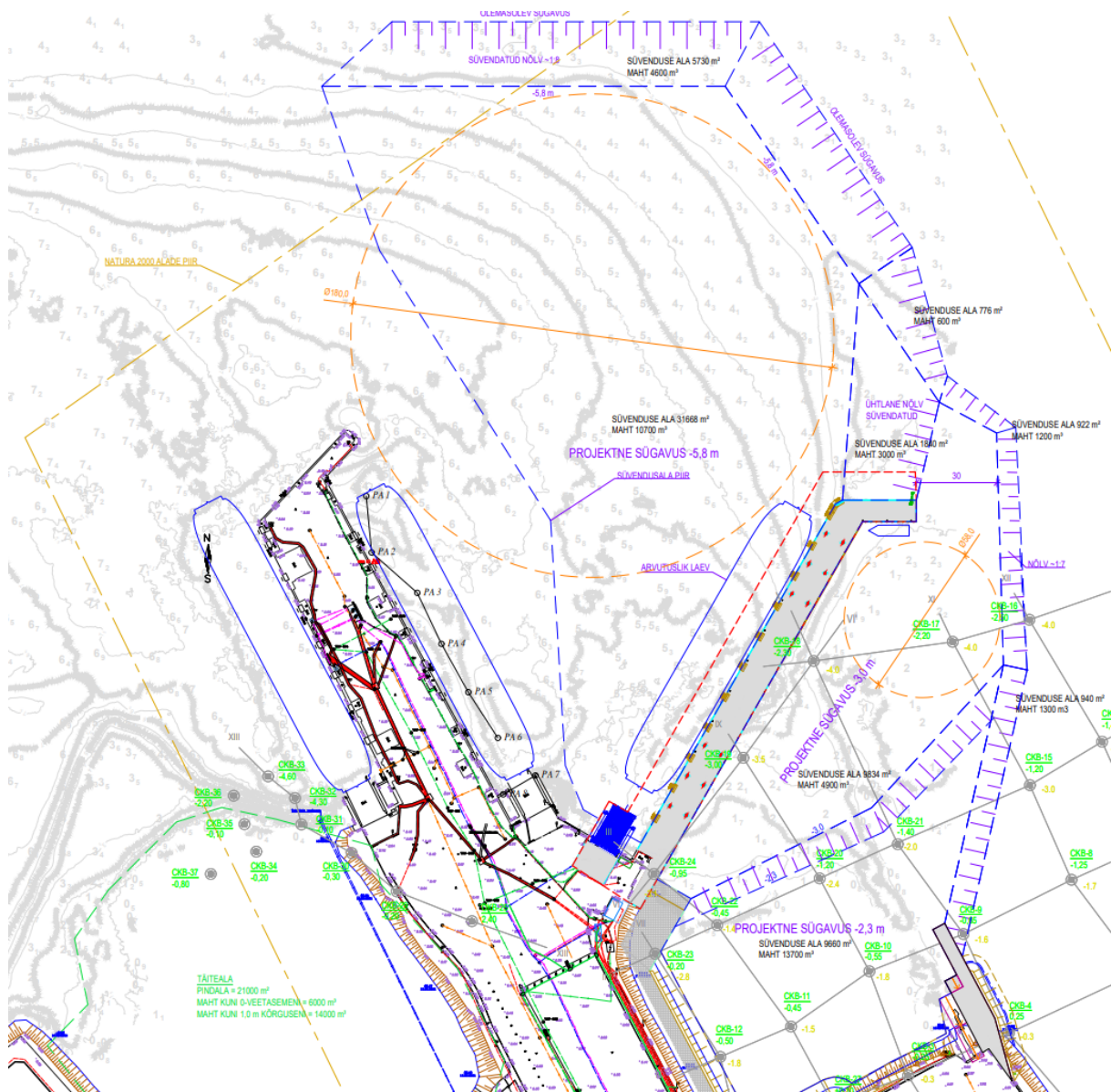
Käesoleva KMH käigus hinnatakse ka mõjusid, mis tulenevad Virtsu sadama jooksvatest hooldussüvendustöödest. Hooldussüvendustööde maksimaalne maht on 100 000 m³ pinnast 10 aastase perioodi jooksul. Seni on süvendustööde teostamise vajadust olnud ligikaudu iga 4 aasta järel. Ühekordne süvendustööde maht on ligikaudu 25-40 000 m³. Sobiv kaadamiskoht leitakse käesoleva KMH käigus lähtudes Helcomi soovitustest⁵, mille kohaselt tuleks eelistada süvendatava sette kaadamist võimalikult lähedale süvendamise kohale, nii et see hakkaks toetama piirkonna ökosüsteemide, randade ja infrastruktuuri rajatiste püsivust. Ajalooliselt on Uulutilaiust läänes olnud kaadamiskoht. Muuhulgas hinnatakse ka selle võimalikku sobivust.

Akvatooriumi süvendamisel ammutatava aluskehendi rajamiseks sobiva pinnase ja lammutamisel saadava materjali kasutamine täiteks madalal merealal kaide nr 1 ja 8 vahel ning kalda kindlustamine. Kindlustatud kaldaosa esise ala süvendamine ja välja ehitamine kaina.

Kai nr 3 lammutustöödel, samuti kai nr 6 renoveerimisel tekib inertseid lammutusjätmeid, mille paigutamiseks kaalutakse madalat mereala kaide nr 1 ja 8 vahel. Lisaks kaasneb kai nr 6 renoveerimise ning väikelaevasadama ala laiendamisega merepõhja süvendamine (Joonis 5). Kui süvendatav pinnas osutub sobivaks aluskehendi rajamiseks, on kavas seda kasutada samuti kaide 1 ja 8 vahelise ala

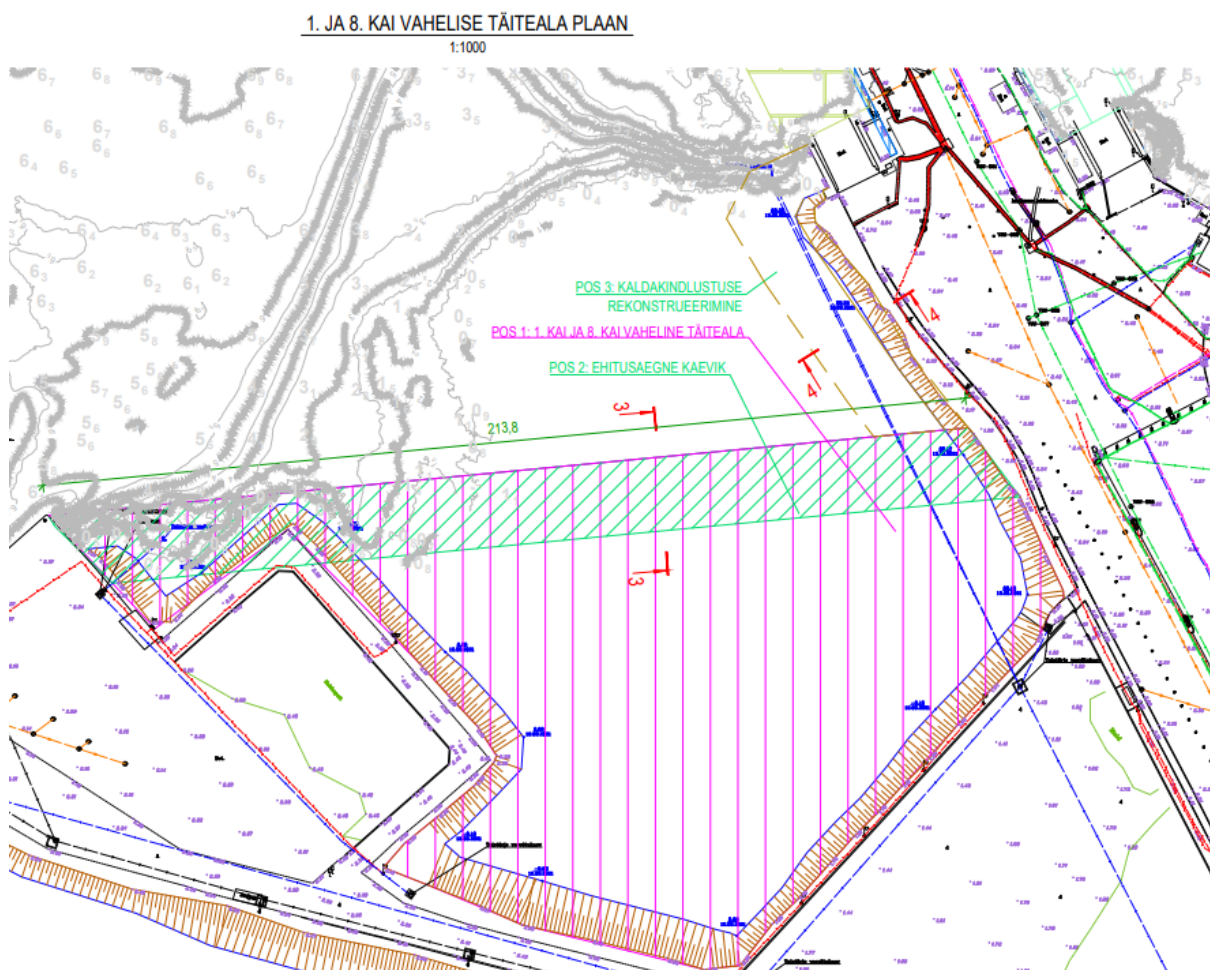
⁵ HELCOM Guidelines for Management of Dredged Material at Sea; 2020

täitmiseks. Täitepinnase maht kuni veetaseme piirini oleks esialgsete arvutuste kohaselt 6000 m³ ja 1 m kõrguseni veepiirist 14000 m³.

Joonis 5. Kavandatavad süvendamistööd seoses kai nr 6 renoveerimise, juurdepääsute laiendamise ja väikelaevasadama rajamisega. Kuigi joonisel on väikesadamaala planeeritavaks sügavuseks märgitud 3 m, on uuem plaan süvendada 3,5 meetrini. Väljavõte eelprojekti joonisel Virtsu sadam. Kai nr 6 ümberehitamine. Väikelaevasadama laiendamine. Süvendusplaan. Joonis nr 4-04_v01. R. Männikus, 2023.

Samuti käsitletakse KMHs 1. ja 8. kai vahelise kalda välja ehitamist kaina, selleks tuleb uue kai esist ala ning faarvaatrit süvendada 8 m sügavuseni (esialgsete arvutuste kohaselt mahus kuni 94 000 m³) ja rajada raudbetoonist kai (vt Joonis 6)

Joonis 6 Kai nr 1 ja 8 vahelise täiteala plaan. Väljavõte jooniselt Virtsu sadam. Perspektiivsed tööd KMHsse. Täiteala ja süvendamise plaan. Joonis nr 4-03_v01. R. Männikus, 2023.

2.3 Kavandatava tegevuse reaalsed alternatiivid

Kavandatava tegevuse reaalsed alternatiivid on erinevad lahendused arendaja poolt soovitud tegevuse ellu viimiseks. Nendena saab käsitleda asukohaalternatiive (kaadamisalade puhul) ning tehnoloogilisi alternatiive (kasutatava tehnoloogia puhul). Tehnoloogilisi alternatiive võrreldakse omavahel, kui nendest tulenev keskkonnamõju millegi poolest erineb.

Ebareaalsed alternatiivid. Alternatiivina ei hinnata tegevusi, mis ei ole vastavuses arendaja poolt soovitud eesmärkidega.

Alternatiividena kaalutakse kaadamisalade asukohaalternatiive ning võimalust süvendatavat pinnast kalda tõstmiseks kasutada.

Kõiki alternatiive võrreldakse nullalternatiiviga. Nullalternatiiv on olukord, kus kavandatavat tegevust ellu ei viida.

3 MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS

3.1 Kavandatava tegevuse ala üldiseloostus

Virtsu sadam asub Virtsu alevikus, Lääneranna vallas, Pärnu maakonnas.

Virtsu sadam asub Suure väina idakaldal Virtsu poolsaarel. Sadamani viib põhimaantee nr 10- Tallinna maantee (katastriüksuse lähiaadress 10 Risti-Virtsu-Kuivastu-Kuressaare tee). Sadama maismaa ala pindala on 81626 m² ja sadam asub kahel eri kinnistul⁶:

- Tallinna mnt 1 // Virtsu sadam (katastrikoodiga 19502:004:0032), sihtotstarbega transpordimaa 50% ja tootmismaa 50%. Pindala 46005 m².
- Virtsu sadama laiendus (katastrikoodiga 19502:004:0026), sihtotstarbega 100% tootmismaa. Pindala 35621 m².

Virtsu sadam on tiheda liiklusega, selle kaudu on korraldatud Eesti mandriala ühendus Saare maakonnaga läbi Kuivastu sadama Muhumaal. Virtsu ja Kuivastu vahel liigub peamiselt 2 parvlaeva: Tõll ja Piret, aeg-ajalt ka Regula. 2023. aastal liikus Virtsu-Kuivastu suunal keskmiselt 6 607 reisijat ja 3 105 sõidukit päevas.⁷ 2023. aastal oli keskmine ööpäevane liiklussagedus Risti-Virtsu-Kuivastu-Kuressaare tee (lõik 58,170 -67,501 km) 2459 sõidukit (sõiduautode osakaal 72%, veoautode ja autobusside osakaal 28%⁸).

Virtsu alevikus elas 2021. a statistikaameti andmetel 444 inimest⁹. Virtsule lähim linn on Lihula, mis asub maanteed mööda 25,2 km kaugusel kirdes. Sadama ümbruses asuvad peamiselt maatulundusmaa ning elamumaa sihtotstarbega kinnistud, kus on eramajad. Sadam piirneb idast üldkasutatava sihtotstarbega kinnistuga ja ärimaa sihtotstarbega kinnistuga, lõunast transpordimaa, elamumaade ja maatulundusmaaga. Ranna ääres on rannaniit. Sadamast ligikaudu 1 km kaugusel lõunas on tuulepark, kus asub 4 elektrituulikut ja ligikaudu 2 km kaugusel põhjas tuulepark 3 elektrituulikuga. Virtsus on lasteaed-põhikool, raamatukogu, pood, muuseum ja rahvamaja. Tuletorn (sadamast ligikaudu 700 m edelas) on ehitatud 1951. aastal.¹⁰

Virtsus asub lisaks Virtsu sadamale ka kaks väikesadamat, kus ei osutata tasulisi sadamateenuseid - ligikaudu 500 m kaugusel Virtsu vanasadam kolme statsionaarse kaiga (kogupikkusega 66,5 m) ning ligikaudu 1,5 km kaugusel Virtsu kalasadam kahe statsionaarse ja ühe ujuvkaiga (kogupikkusega 112 m)¹¹.

3.2 Vesi

Virtsu asub nõrgalt kaitstud põhjaveega alal¹². Lähim puurkaev Virtsu sadamale on AS Saarte Liinide hallatav puurkaev sadama kinnistu piirist umbes 200 m kagus, mille põhjaveekogumiks on Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogum ja mida kasutatakse olmevee saamiseks¹³.

⁶ Maa-ameti geoportaal. Maainfo. <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/maainfo> (vaadatud: 10.07.2024)

⁷ TS laevad aastaraamat 2023. <https://www.praamid.ee/wp-content/uploads/2024/05/TS-Laevad-aastaraamat-2023.pdf>

⁸ Transpordiamet. <https://www.transpordiamet.ee/liiklussageduse-statistika#2023> (vaadatud: 03.07.2024)

⁹ Statistikaamet. <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/rahvastik> (vaadatud 12.07.2024)

¹⁰ Virtsu koduleht (Virtsu arenguselts MTÜ) <https://virtsu.ee/> (vaadatud 12.07.2024)

¹¹ Sadamaregister. Virtsu Sadam. <https://sadamaregister.ee/sadam/394> (vaadatud 12.07.2024)

¹² Maa-ameti geoportaal. Põhjavee kaitstus <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/link/ise34R2r> (vaadatud 11.07.2024)

¹³ Keskkonnaregistrisse kantud puurkaevu andmed. <https://veka.keskkonnainfo.ee/veka.aspx?pkArvestus=1690873906> (vaadatud 04.07.2024)

Virtsu sadama läheduses ei leidu olulisi pinnaveekogusid. Sadamast 1,8 km kagus on Ännikse laht (registrikood VEE2062830), looduslik järv mis on tekkinud seoses rannajoone taganemisega. Virtsu poolsaart eraldab mandrist Mõisalaht, mis on samasuguse tekkega looduslik järv (registrikood VEE2062820).

Virtsu sadam asub Suure väina ääres, mis on osa Väinamerest. Väinamerele on iseloomulik madal, varjatud ja segunenud rannikuvesi. Merepõhja moodustavad peamiselt pehmed setted (sh muda, liiv). Tänu madalaveelisusele ning pehmele substraadile on vee läbipaistvus sageli väga kehv¹⁴. Sadamakaide ümbruses merepõhjas on viirsavi ja kruusakas/savikas liiv, edasi järgneb kivirohke moreen ja aluskivimiks on paekivi.¹⁵

Väinamere rannikuvee kogumi (koodiga EE_16) viimane koondseisund on määratud aastal 2022¹⁶, mille järgi veekogumi ökoloogiline seisund on kesine (mittehea seisundi põhjuseks on toitained ja eutrofeerumine) ning keemiline seisund on halb (põhjuseks elavhõbe kalades, PFOS vees). Veekogu koondseisund on halb.

Liivi lahe kirdeosa rannikuveekogum (koodiga EE_18), mis on Virtsu poolsaarest lõunas on samuti halvas koondseisundis.¹⁷ Veekogumi ökoloogiline seisund oli kesine (näitajateks on seisundihinnangus märgitud eutrofeerumine ja looduslik põhjus), keemiline seisund oli halb (põhjuseks elavhõbe kalades).

3.3 Looduskeskkond

Sadama ümbruses on osaliselt loodusliku rannaniiduga rand madala puittaimestikuga. Sadama ala on suures osas inimtegevusest mõjutatud tehiskeskkond.

Virtsu poolsaart ümbritseb Väinamere hoiuala (Läänemaa) (registrikood KLO2000241)¹⁸, mis hõlmab 65226.4 ha, millest enamik (64335.3 ha) on vee ala. Hoiuala kaitse-eesmärk on elupaigatüüpide ja liikide kaitse, millest paljud ei paikne kavandatava tegevuse mõjupiirkonnas. Siiski kaitstakse ka sadama ja võimaliku kaadamisala mõjualasse jäävaid elupaigatüüpe, sh. ka merepõhja ja ranna elupaigatüüpe koos vastavate liikidega. Ala on seotud Natura 2000 võrgustiku Väinamere linnuala ning Väinamere looduslaga (vt ptk 3.3.1). Osa kavandatavatest tegevustest sadama-alal ulatuvad Väinamere linnu- ja hoiuala piiresse.

Virtsu sadamast 800 m kirdesse ning poolsaarest lõunasse jääb Puhtu-Laelatu looduskaitseala (registrikood KLO1000176)¹⁹. Muuhulgas hõlmab kaitseala ka Uulutilaidu ja seda ümbritsevat mereala, mida kaalutakse ühe kaadamisala võimalusena. Kaitseala eesmärk on kaitsta, taastada ja säilitada:

1. eluslooduse mitmekesisust, looduslikke ja poollooduslikke kooslusi, kaitsealuseid liike, rahvusvahelise tähtsusega veelindude rändepeatuspaike, vee- ja rannikulinnustiku pesitsus-, sulgimis- ja toitumisasasid;

¹⁴ TÜ Eesti mereinstituut & AS MAVES. 2020. Mitteheas koondseisundis olevate rannikuveekogumite uuringuprogrammide koostamine. Versioon 2. https://keskkonnaamet.ee/sites/default/files/documents/2021-08/rannikuveekogumite_uuringuprogramm_aruanne_versioon_2.pdf

¹⁵ Tallinna Ülikool & Eesti Geoloogiateenistus. 2022. Virtsu sadamapiirkonna merepõhja geofüüsikalised uuringud

¹⁶ Pinnaveekogumite seisundiinfo, 2022.

¹⁷ Pinnaveekogumite seisundiinfo, 2022.

¹⁸ Keskkonnaportaali <https://register.keskkonnaportaali.ee/register/protected-nature-object/7351125> (vaadatud 10.07.2024)

¹⁹ Keskkonnaportaali <https://register.keskkonnaportaali.ee/register/protected-nature-object/7355014> (vaadatud 12.07.2024)

2. elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7-50) nimetab I lisas. Need on liivased ja mudased pagurannad (1140)³, rannikulõukad (1150*), laiad madalad lahed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivirannad (1220), väikesaared ja laiud (1620), rannaniidud (1630*), jõed ja ojad (3260), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210*), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270*), lood (alvarid) (6280*), niiskuslembesed kõrgrohostud (6430), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530*), allikad ja allikasood (7160), lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga (7210*), liigirikkad madalsood (7230), vanad laialehised metsad (9020*), puiskarjamaad (9070) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*);
3. liike, keda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ET L 20, 26.01.2010, lk 7-25) nimetab I lisas, ja nende elupaiku. Need liigid on hüüp (*Botaurus stellaris*), valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), soo-loorkull (*Circus pygargus*), väikeluik (*Cygnus columbianus*), laululuik (*Cygnus cygnus*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), luha-sinirind (*Luscinia svecica cyanecula*), väikekoskel (*Mergus albellus*), tutkas (*Philomachus pugnax*), täpikhuik (*Porzana porzana*), väiketiiir (*Sterna albifrons*), jõgitiir (*Sterna hirundo*), tutt-tiiir (*Sterna sandvicensis*), randtiiir (*Sterna paradisaea*), händkakk (*Strix uralensis*) ja vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*);
4. nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liike ja nende elupaiku. Need liigid on emaputk (*Angelica palustris*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), soohilakas (*Liparis loeselii*), vasakkeermene pisitigu (*Vertigo angustior*), väike pisitigu (*Vertigo genesii*) ja luha-pisitigu (*Vertigo geyeri*);
5. ohustatud ja haruldasi taimeliike ning nende elupaiku. Need liigid on randtarn (*Carex extensa*), valge tolmpa (*Cephalanthera longifolia*), punane tolmpa (*Cephalanthera rubra*), rohekas õöskeel (*Coeloglossum viride*), Ruthe sõrmkäpp (*Dactylorhiza ruthei*), harilik muguljuur (*Herminium monorchis*), vaheline näkirohi (*Najas marina subsp. intermedia*), kärbesõis (*Ophrys insectifera*), tõmmu käpp (*Orchis ustulata*), liht-randpung (*Samolus valerandii*) ja kõrge kannike (*Viola elatior*);
6. kaitsealuseid linnuliike, kahepaiksete ja käsitiivaliste liike ning nende elupaiku. Need liigid on lindudest merivart (*Aythya marila* haudeasurkond), niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*), liivatüll (*Charadrius hiaticula*), õõnetuvi (*Columba oenas*), väike-kirjurähn (*Dendrocopos minor*), väänkael (*Jynx torquilla*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), hänilane (*Motacilla flava*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), rooruik (*Rallus aquaticus*), kodukakk (*Strix aluco*), ristpart (*Tadorna tadorna*) ja punajalg-tilder (*Tringa totanus*); kahepaiksetest rabakonn (*Rana arvalis*) ning käsitiivalistest põhja-nahkhiir (*Eptesicus nilssonii*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), veelendlane (*Myotis daubentoni*), pargi-nahkhiir (*Pipistrellus nathusii*) ja suurkõrv (*Plecotus auritus*).

Virtsu poolsaarel ja sadama ümbruses leidub EELISe andmetel kaitstavaid liike ka väljaspool kaitsealasid. III kategooria liikideks on hink (*Cobitis taenia*), jõgitiir (*Sterna hirundo*) ja kodukakk (*Strix aluco*), taimeliikidest värvi-paskhein (*Serratula tinctoria*) ja vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*). II kaitsekategooria liikidest leidub põhja-nahkhiirt (*Eptesicus nilssonii*), väikekosklat (*Mergellus albellus*) ja taimeliike emaputk (*Angelica palustris*), tõmmu käpp (*Orchis ustulata*) ja kõrge kannike (*Viola elatior*).

3.3.1 Natura 2000 võrgustiku alad

Kavandatava tegevuse ala mõjupiirkonda (ja osaliselt ka alale) jäävad Väinamere linnuala (EE0040001) ja Väinamere loodusala (EE0040002).

Väinamere linnuala pindala on 273217 ha, millest enamuse ehk 226417,7 ha on veeala. Liigid, mille isendite elupaiku linnualal kaitstakse, on soopart e pahlsaba-part (*Anas acuta*), luitsnökk-part (*Anas clypeata*), piilpart (*Anas crecca*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), rägapart (*Anas querquedula*), rääkspart (*Anas strepera*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), hallhani e roohani (*Anser anser*), väike-laukhani (*Anser erythropus*), rabahani (*Anser fabalis*), hallhaigur (*Ardea cinerea*), kivirullija (*Arenaria interpres*), sooräts (*Asio flammeus*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), merivart (*Aythya marila*), hüüp (*Botaurus stellaris*), mustlagle (*Branta bernicla*), valgepõsklagle (*Branta leucopsis*), kassikakk (*Bubo bubo*), sõtkas (*Bucephala clangula*), niidurisla e rüdi e niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*), suurrüdi e rüdi e suurrisla (*Calidris canutus*), väiketüll (*Charadrius dubius*), liivatüll (*Charadrius hiaticula*), mustviires (*Chlidonias niger*), valge-toonekurg (*Ciconia ciconia*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), aul (*Clangula hyemalis*), rukkirääk (*Crex crex*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), kühmnokk-luik (*Cygnus olor*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), põldtsiitsitaja (*Emberiza hortulana*), lauk (*Fulica atra*), rohunepp (*Gallinago media*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmukajakas (*Larus fuscus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), plütt (*Limicola falcinellus*), vöötsaba-vigle (*Limosa lapponica*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), mustvaeras (*Melanitta nigra*), väikekoskel (*Mergus albellus*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), kormoran e karbas (*Phalacrocorax carbo*), tutkas (*Philomachus pugnax*), hallpea-rähn e hallrähn (*Picus canus*), plüü (*Pluvialis squatarola*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), väikehuik (*Porzana parva*), täpikhuik (*Porzana porzana*), naaskelnokk (*Recurvirostra avosetta*), hahk (*Somateria mollissima*), väiketiiir (*Sterna albifrons*), räusktiir e räusk (*Sterna caspia*), jõgitiir (*Sterna hirundo*), randtiiir (*Sterna paradisaea*), tutt-tiiir (*Sterna sandvicensis*), vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*), teder (*Tetrao tetrix*), tumetilder (*Tringa erythropus*), mudatilder (*Tringa glareola*), heletilder (*Tringa nebularia*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*).

Väinamere loodusala pindala on 253 958,9 ha, millest enamuse ehk 211 516,7 ha on veeala. Loodusala kaitse-eesmärgiks on I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid: veealused liivamadalad (1110), jõgede lehtersuudmed (1130), liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (*1150), laiad madalad lahed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivirannad (1220), merele avatud pankrannad (1230), soolakulised muda- ja liivarannad (1310), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (*1630), püsitaimestuga liivarannad (1640), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmed (4030), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad - 6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), lood (alvarid - *6280), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (*6530), rabad (*7110), allikad ja allikasood (7160), lubjarikkad madalsood läänemõökrohuga (*7210), nõrglubja-allikad (*7220), liigirikkad madalsood (7230), lubjakivipaljandid (8210), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080), rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad - *9180), siirdesoo- ja rabametsad (*91D0) ning lammi-lodumetsad (*91E0). Lisaks kaitstakse looduslal järgmiste II lisas nimetatud liikide isendite elupaiku: hallhüljes (*Halichoerus grypus*), saarmas (*Lutra lutra*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), viigerhüljes (*Phoca hispida bottnica*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*), jõesilm (*Lampetra fluviatilis*), harilik vingerjas

(*Misgurnus fossilis*), emaputk (*Angelica palustris*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), nõmmnelk (*Dianthus arenarius subsp. arenarius*), roheline kaksikhammas (*Dicranum viride*), könt-tanukas (*Encalypta mutica*), soohilakas (*Liparis loeselii*), madal unilook (*Sisymbrium supinum*), püst-linalehik (*Thesium ebracteatum*), jäik keerdsammal (*Tortella rigens*), teelehe-mosaiikliblikas (*Euphydryas aurinia*), suur-mosaiikliblikas (*Hypodryas maturna*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*), vasakkeermene pisitigu (*Vertigo angustior*), väike pisitigu (*Vertigo genesii*) ja luha-pisitigu (*Vertigo geyeri*).

4 KAVANDATAVA TEGEVUSE SEOS STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA

4.1 Eesti mereala planeering

Üleriigiline planeering „Eesti mereala ja sellega piirneva rannikuala, samuti majandusvööndi teemaplaneering“²⁰ on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022 korraldusega nr 146.

Mereala planeeringu suunisenä on välja toodud, et oluline on tagada väljakujunenud sadamavõrgustiku toimimine. Meretranspordi edasise arengul on olulised nii rahvusvaheline laevaliiklus kui kohalik laevaliiklus, sh ühendus saartega. Kuigi kauba- ja reisisadamate võrgustik on valdavalt välja arenenud, toimub vastavalt vajadustele nende sadamate laiendamine. Lisaks vajavad investeeringuid olemasolevate sadamate rajatised, mille eluiga hakkab lõppema.

Mereala planeeringus seatud meretranspordiga seotud tingimused on suunatud eelkõige olemasolevate veeliiklusalade ja muude uute mereala kasutustega seotud konfliktide vältimisele (vesiviljelusalad, puhkealad, tuuleenergeetika arendusalad jm). Seatud tingimused ei suuna/piira otseselt kavandatavat tegevust.

Kavandatav tegevus on mereala planeeringuga kooskõlas ja toetab selle suuniseid.

4.2 Lääne maakonnaplaneering 2030+

Maakonnaplaneeringud on koostatud ajal, kui Virtsu sadam kuulus haldusterritoriaalselt Lääne maakonna koosseisu. Seetõttu on asjakohane hinnata kooskõla Läänemaa mitte Pärnumaa maakonnaplaneeringuga. Lääne maakonnaplaneering 2030+²¹ on kehtestatud 22.03.2018.

Maakonnaplaneering toob välja Virtsu sadama riikliku olulisuse. Virtsu sadama tähtsus seisneb eelkõige kohalike elanike ja turistide teenindamises.

Planeering seab üldised põhimõtted sadamate arendamiseks, milleks on muuhulgas:

- Soodustada riikliku tähtsusega Virtsu reisisadama arengut. Reserveerida täiendavalt maa-alasid sadamate laiendamiseks, sh arendamiseks sadamate perspektiivi jahi- ja kaubasadamatena.
- Sadamategevuste juures arvestatakse keskkonnamõju ja reostamise leevendamise nõudeid.

Kavandatav tegevus on maakonnaplaneeringuga kooskõlas.

4.3 Pärnumaa arengustrateegia

Arengustrateegias „Pärnumaa 2035+“²² on seatud maakondlikud strateegiline eesmärk aastani 2027. Tehnilise taristu, liikuvuse ja kliimamuutustega kohanemise valdkonna strateegiliseks eesmärgiks on „hea mereline kättesaadavus ja atraktiivsem veetransport“, s.h Virtsu sadama vedajaid ja reisijaid

²⁰ Rahandusministeerium, Hendrikson & Ko. 2022. Eesti mereala planeering. <https://www.agri.ee/regionaalareng-planeeringud/ruumiline-planeerimine/mereala-planeering>

²¹ Lääne Maavalitsus, OÜ Hendrikson & Ko. Lääne maakonnaplaneering 2030+. <https://maakonnaplaneering.ee/maakonnaplaneeringud/laanemaa/laane-maakonnaplaneering-2030/>

²² Pärnumaa Arenduskeskus, Pärnumaa Omavalitsuste Liit. Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“. <https://pol.parnumaa.ee/arengustrateegia-parnumaa-2035>

rahuldava taristu ja kaubakai väljaarendamine ning Saaremaa parvlaevauhenduse aastaringse sujuvuse tagamine.

Virtsu sadama taristu ja kaubakai väljaarendamine ning Saaremaa parvlaevauhenduse aastaringse sujuvuse tagamine on kantud ka arengustrateegia tegevuskavasse (tegevussuund 4.4.6).

Kavandatud tegevus toetab otseselt Pärnumaa arengustrateegia eesmärke.

4.4 Lääneranna valla üldplaneeringud

Virtsu sadama asukohas kehtib KMH programmi koostamise ajal Hanila valla üldplaneering (kehtestatud Hanila Vallavolikogu 17. detsembri 2003. a määrusega nr 32)²³. Üldplaneeringus on arvestatud valla jaoks strateegiliselt tähtsa Virtsu sadama laienemisega. Üldplaneering määratles Virtsu sadama territooriumi tootmishoonete maa-alana, s.h reserveeriti maa-ala Virtsu sadama laiendamise tarbeks.

Haldusreformi käigus liitus Hanila vald nelja valla ühinemisel moodustunud Lääneranna vallaga. Lääneranna valla territooriumi kattev uus üldplaneering on juuni 2024 seisuga koostamisel (eelnoõu avaliku väljapaneku etapis). Uus üldplaneering määratleb Virtsu sadama sadamamaana. Üldplaneeringus on arvestatud Virtsu sadama laienemise võimalusega. Merealal toimuvaid tegevusi üldplaneering otseselt ei reguleeri.

Kavandatud tegevus on kooskõlas nii kehtiva kui koostatava üldplaneeringuga.

4.5 Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035²⁴

Eesti transpordipoliitika eesmärk on tagada elanikele ja ettevõtetele mugavaid, ligipääsetavad, ohutud, kiired, nutikad ning kestlikud liikumisvõimalused kooskõlas Euroopa Liidu õigusnormides kehtestatud eesmärkidega. Transpordi ja liikuvuse arengukava toob välja kaks tegevussuunda, mis on seotud transpordisüsteemi ja ühistranspordi arendamisega. Transpordisüsteemi arendamise tegevussuund on järgmine:

- Suurendame transpordisüsteemi konkurentsivõimet, arendame seda säästvalt, nutikalt ja kulutõhusalt, vähendame selle keskkonnamõju ning muudame taristul liiklemise ohutumaks. Transpordi energiakulu on 8,3 TWh, millest taastuvenergia osakaal transpordis on 24%.

Keskkonnanõu ja ohutu meretranspordi arendamiseks on muuhulgas kavas:

- soodustada emissioonivaba merendust laevade kaldaelektrivõrku lülitamise abil sadamas seismise ajal (OPS – *on-shore power supply*) või analoogsete keskkonnamõju säästlike tehnoloogiate kasutamist (nt soodsamate tariifide ja maksudega ning võimaluse korral ka toetamisega);
- aidata võtta kasutusele energiatõhusaid moodsaid tehnoloogiaid, nagu automaatsildumisseadmete, laevade alternatiivkütuste kasutuselevõtu eelistamine ja punkerdamisturu loomine.

²³ Hanila valla üldplaneering. <https://www.laanerannavald.ee/hanila-uldplaneering>

²⁴ Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035. <https://www.transpordiamet.ee/sites/default/files/documents/2023-12/Transpordi%20ja%20liikuvuse%20arengukava%202021-2035.pdf>

Kavandatav tegevus on kooskõlas transpordi ja liikuvuse arengukavaga.

4.6 Suure väina püsiühendus

Vabariigi Valitsus algatas 18.06.2020 korraldusega nr 213 Suure väina püsiühenduse ja selle toimimiseks vajaliku taristu riigi eriplaneeringu ning keskkonnamõju strateegilise hindamise. Riigi eriplaneeringu ja KSH eesmärk oli kavandada püsiühendus (sild või tunnel) üle Suure väina mandrilt Muhu saarele. Riigi eriplaneeringu tulemusel pidi valmima mereala ja maismaad hõlmav terviklik ruumilahendus püsiühenduse ja sellega funktsionaalselt koos toimivate ehitiste tarbeks.

Riigi eriplaneeringuala hõlmas maismaal Saare maakonnas Muhu vallas Võiküla, Kuivastu küla, Mõega küla, Oina küla, Rässä küla, Tusti küla ja Võlla küla territooriumil ning Pärnu maakonnas Lääneranna vallas Virtsu aleviku, Hanila küla ja Esivere küla territooriumil. Merealal hõlmas planeeringuala osa Suurest väinast. Planeeringuala suurus oli 9200 ha.

Eriplaneering ning keskkonnamõju strateegiline hindamine lõpetati 11.05.2023 Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 129²⁵.

Suure väina püsiühenduse ja selle toimimiseks vajaliku taristu eriplaneering on küll käesolevaks hetkeks lõpetatud, kuid püsiühenduse loomise võimalus võib uuesti päevakorradele tulla. Kavandatav tegevus ei välista püsiühenduse rajamist tulevikus.

²⁵ Vabariigi Valitsuse korraldus nr 129. Suure väina püsiühenduse ja selle toimimiseks vajaliku taristu riigi eriplaneeringu ning keskkonnamõju strateegilise hindamise lõpetamine (vastu võetud 11.05.2023)

5 KAVANDATAVA TEGEVUSEGA EELDATAVALT KAASNEV KESKKONNAMÕJU

Sadama akvatooriumi süvendamise ja süvenduspinnase kaadamise võimalikeks mõjuallikateks on muuhulgas:

- pinnase süvendamisel ja kaadamisel tekkiv heljum;
- setete liikumine sadama akvatooriumis ja kaadamisalal;
- liikuvad allikad, mida kasutatakse süvendamis- ja kaadamistöödel;
- mattumine pinnase alla kaadamisel/väljakaevamine süvendamisel.

Kavandatav tegevus mõjutab Virtsu sadamat ja kaadamisalal ümber asuvat keskkonda. Lisaks otsesele mõjule sadama süvendamisest ja kaadamisest arvestatakse ka kaudset mõju.

Kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt riigipiire ületavat keskkonnamõju.

Keskkonnamõjude suurust, olulisust ning negatiivsete mõjude leevendamise võimalusi hinnatakse ja käsitletakse KMH aruandes, mille hulka kuulub ka vajadusel seireprogrammi väljatöötamine.

Mõju keskkonnale hinnatakse tegevuse erinevates etappides, arvestades kavandatava tegevuse eripäradega. Rajamisetapp hõlmab rekonstrueerimis-, süvendamis-, täitmis- ja ehitustöid. Hooldussüvendamine ja kaadamine toimub vastavalt vajadusele regulaarselt. Likvideerimisetappi ei ole kavandatava tegevuse korral asjakohane välja tuua, seega hinnatakse kavandatava tegevuse mõju rajamis- ja käitamisaegsete mõjudena.

Aruandes arvestatakse vähemalt järgnevalt kirjeldatud mõjuvaldkondadega:

- *Mõju pinnaveele.* Süvendamise ja kaadamise mõju pinnaveele seisneb setete ja heljumi paiskamises merevette. Keskkonnamõjude hindamisel tuleb vaadata tegevusega kaasnevate setete ja heljumi liikumist ja vee läbipaistvuse muutust. Selgitatakse välja, kui suur see mõju on, kas see seab ohtu keskkonnaeesmärkide saavutamise ning milliste meetmetega on negatiivsete mõjude ilmnemist võimalik vältida või vähendada.
- *Mõju pinnasele ja maastikule.* Hinnatakse sadamas toimuvate ehitustööde, süvendamise ja kaadamise mõju pinnasele ja maastikule, sh mereala täitmisega ja kaldakindlustuse rajamisega seoses.
- *Mõju bioloogilisele mitmekesisusele, taimedele ja loomadele.* Hinnatakse kavandatava tegevuse mõju kohalikele populatsioonidele nii meres kui rannikul – rannikuelupaikadele, taimestikule, kalastikule, sh kudealadele ja linnustikule. Mõjude hindamiseks linnustikule kaasatakse ornitoloog ning kasutatakse varasemate inventuuride ja avalike andmebaaside andmeid.
- *Mõju kaitsealadele, kaitsealustele üksikobjektidele ja liikidele.* Piirkonnas esineb kaitsealuseid liike ning kaitsealasid. KMH käigus hinnatakse mõju nendele. Mõjude hindamiseks linnustikule kaasatakse ornitoloog ning kasutatakse varasemate inventuuride ja avalike andmebaaside andmeid.
- *Mõju Natura 2000 aladele.* Kavandatav tegevus toimub osaliselt Natura alal, hinnatakse mõju Natura kaitse-eesmärkidele.
- *Mõju hädaolukordadest.* Hädaolukorrad on sündmused, mille toimumine on prognoosimatu, kuid mille esinemist saab heade juhtimistavadega vähendada. Hädaolukorrad võivad olla

seotud ilma ning meresõiduga. Võimalikke hädaolukordadest tulenevaid mõjusid hinnatakse KMH käigus.

- *Mõju sotsiaalmajanduslikule keskkonnale, sh inimese tervisele, heaolule, varale*
- *Mõju müratasemele.* Hinnatakse ehitusaegse müra mõju, kasutusaegne müratase olemasolevaga võrreldes eeldatavasti ei muutu.
- *Mõju kliimale*
- *Kaudne mõju.* Kaudse mõjuna käsitletakse mõju, mis tegevuse tulemusel avaldub mõnes teises asukohas või mõne teise keskkonnaelemendi kaudu. Kaudse mõjuna käsitletakse mh sadama tegevusest tulenevaid sotsiaalmajanduslikke mõjusid, mis ei avaldu otseselt, nt tööhõive või sadama kasutamisega seotud mõjud.

Tulenevalt olulise keskkonnamõju eeldatavast puudumisest ei käsitleta keskkonnamõju hindamise aruandes järgmisi mõjuvaldkondi:

- *Mõju põhjaveele.* Tegevusel puudub oluline mõju põhjaveele.
- *Mõju välisõhu kvaliteedile.* Kavandatava tegevusega seoses ei rajata heiteallikaid, mis võiksid välisõhu seisundit mõjutada. Liikuvad heiteallikad, mida kasutatakse süvendamisel ja kaadamisel võib lugeda välisõhu kvaliteedi seisukohast väheolulisteks mõjuallikateks, seetõttu mõju välisõhule eraldi ei hinnata.
- *Mõju kultuuripärandile.* Kavandataval tegevusel puudub oluline mõju kultuuripärandile.
- *Mõju vibratsiooni tasemele.* Kavandatava tegevusega seoses ei ole ette näha olulisi vibratsiooni taseme muutusi.
- *Mõju maavaradele ja jäätmetekkele.* Kavandatav tegevus ei mõjuta maavarade kasutamist või kaevandamisväärsena säilimist ega jäätmeteket.
- *Mõju valguse, soojuse ja kiirguse tasemetele.* Kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavasti olulisi muutusi valguse, soojuse või kiirguse tasemes.
- *Koosmõju teiste tegevustega.* Koosmõju olemasolevate või planeeritavate tegevustega ei ole piirkonnas ette näha.

6 HINDAMISMETOODIKA KIRJELDUS JA TEAVE VAJALIKE UURINGUTE KOHTA

Keskkonnamõju hindamisel ja aruande koostamisel lähtub ekspert keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest (RT I 2005, 15, 87) ja selle rakendusaktidest ning järgib keskkonnamõju hindamise häid tavasid. KMH läbiviimisel arvestatakse kehtivaid keskkonnaalaseid õigusakte ning neis sätestatud piiranguid.

Keskkonnamõju hindamine on avalik protsess. KMH protsessi saavad sekkuda ja põhjendatud soovitusi, ettepanekuid ja kommentaare esitada kõik huvipooled, kes tunnevad, et nende huvisid võib kavandatav tegevus mõjutada, vähemalt keskkonnamõju hindamise programmi avalikustamisel, hindamise protsessis ja aruande avalikustamise käigus.

Mõju hindamisel lähtutakse põhimõttest, et hinnata tuleb muutusi keskkonnas, mis kaasnevad planeeritud tegevuse elluviimisel. Selleks on oluline teada tegevusega kaasnevaid tagajärgi (aspekte), mis võivad viia muutusteni keskkonnaelementides. Lõpuks vaadatakse keskkonnaelementides toimuvaid muutusi vastuvõtja kontekstis. Nt müra levik ei oma olulist mõju ilma vastuvõtjata. Seejuures lähtutakse keskkonnamõju hindamisel, et sellised vastuvõtjad on elanikkond ning elusloodus.

KMH käigus viiakse läbi järgmised uuringud:

- Heljumi leviku modelleerimine süvendamisel ja kaadamisel. Kavandatava tegevuse mõju veerežiimile sadamas setete liikumise uuringud ja setete transpordi modelleerimine. Kaalutakse süvendatava sette kaadamist võimalikult lähedale süvendamise kohale, nii et see hakkaks toetama piirkonna ökosüsteemide, randade ja infrastruktuuri rajatiste püsivust. Teostaja OÜ Lainemudel.
- Uuring põhjajalustiku ja põhjasetete koostise kohta. Hinnatakse põhjajalustikku ja -elupaikade iseloomu ja seisundit nii süvendamis- kui kaadamisalal. Määratakse ohtlike ainete sisaldus süvendatavas pinnases. Teostaja Tallinna Tehnikaülikooli Meresüsteemide instituut.
- Kavandatava tegevuse mõju linnustikule, kaitstavatele linnuliikidele ja Natura 2000 Väinamere linnuala kaitse-eesmärkidele. Teostaja Leho Luigujõe.

6.1 Natura hindamine

Natura hindamine on kavade ja projektidega kaasneva mõju hindamine loodusdirektiivi ja linnudirektiivi alusel moodustatud rahvusvahelise kaitsega aladele (loodus- ja linnualadele). Natura hindamise esimeseks etapiks on eelhindamine. Natura-eelhindamise eesmärgiks on välja selgitada, kas kavandatava tegevusega võib kaasneda oluline ebasoodne mõju Natura ala kaitse-eesmärkidele ja/või terviklikkusele. Kui olulist ebasoodsat mõju ei ole võimalik välistada, tuleb läbi viia Natura asjakohane hindamine (ehk n-õ täismahus hindamine).

Kavandatava tegevuse puhul tuleb Natura (eel)hindamine teostada Väinamere loodusalale ja Väinamere linnualale. Kavandatav tegevus ei ole nimetatud Natura alade kaitsekorraldusega otseselt seotud ega selleks vajalik. KMH programmi etapis ei ole võimalik piisavalt täpselt piiritleda kavandatava tegevusega kaasnevate mõjude ulatust, et eristada, milliste loodusala ja linnuala kaitse-eesmärkide osas on asjakohane hindamine vajalik ja milliste osas mitte. Kavandatud tegevuse keskkonnamõjud selguvad täpsemalt alles KMH läbiviimise käigus, mistõttu viiakse Natura

eelhindamine läbi KMH aruande koostamise etapis. Vastavalt täpsustatud Natura eelhindamise tulemustele teostatakse vajadusel Natura asjakohane hindamine ning töötatakse välja asjakohased leevendusmeetmed.

Natura hindamise läbiviimisel lähtutakse Euroopa Komisjoni suunistest²⁶ ning asjakohastest riiklikest juhendmaterjalidest²⁷. Natura hindamise sisendina kasutatakse muuhulgas KMH osana läbi viidavaid uuringuid.

²⁶ Euroopa Komisjon, 2021. Komisjoni teatis. Natura 2000 aladega seotud kavade ja projektide hindamine. Metoodilised suunised elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõigete 3 ja 4 sätete kohta. 28.09.2021. C(2021) 6913.

²⁷ MTÜ Keskkonnamõju Hindajate Ühing, 2019. Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis.

7 KMH JA SELLE TULEMUSTE AVALIKUSTAMISE AJAKAVA

Tabel 3. KMH protsessi ajakava

Tegevus <i>Põhivastutaja/läbiviija</i>	2024							2025										Märkused
	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dets	Jaan	Veeb	Märts	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	
KMH programm																		
KMH programmi koostamine <i>KMH ekspert</i>																		
<i>Otsustaja</i> kontrollib programmi vastavust õigusaktidele																		10 päeva jooksul
KMH programmi avalikust väljapanekust teavitamine, sh asjaomaste asutuste teavitamine <i>Otsustaja</i>																		14 päeva jooksul
KMH programmi avalik väljapanek <i>Otsustaja</i>																		21 päeva
KMH programmi avalik arutelu <i>KMH ekspert, arendaja</i>																		1 päev
<i>Otsustaja</i> vaatab esitatud ettepanekud, vastuväited ja küsimused ning asjaomaste asutuste seisukohad läbi ja esitab oma seisukoha																		14 päeva jooksul
Avalikul väljapanekul ja arutelul esitatud asjaomaste asutuste, otsustaja ja avalikkuse tehtud ettepanekutega arvestamine/ mitteamvestamise põhjendamine kirjalikult <i>KMH ekspert, arendaja</i>																		21 päeva jooksul
KMH programmi täiendamine (<i>KMH ekspert, arendaja</i>) ja esitamine nõuetele vastavaks tunnistamiseks (<i>arendaja</i>)																		

Tegevus Põhivastutaja/läbiviija	2024							2025										Märkused
	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dets	Jaan	Veeb	Märts	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	
KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamine <i>Otsustaja</i>																		30 päeva jooksul
KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamisest teavitamine <i>Otsustaja</i>																		14 päeva jooksul
KMH aruanne																		
KMH aruande koostamine <i>KMH ekspert</i>																		
<i>Otsustaja</i> kontrollib KMH aruande nõuetele vastavust <i>Otsustaja</i>																		14 päeva jooksul
KMH aruande avalik väljapanek <i>Otsustaja</i>																		Vähemalt 30 päeva
KMH aruande avalik arutelu <i>KMH ekspert, arendaja</i>																		1 päev
<i>Otsustaja</i> vaatab esitatud ettepanekud, vastuväited ja küsimused ning asjaomaste asutuste seisukohad läbi ja esitab oma seisukoha																		21 päeva jooksul
Avalikul väljapanekul ja arutelul esitatud asjaomaste asutuste, otsustaja ja avalikkuse tehtud ettepanekutega arvestamine/ mitteamvestamise põhjendamine kirjalikult <i>KMH ekspert, arendaja</i>																		30 päeva jooksul
KMH aruande täiendamine (<i>KMH ekspert, arendaja</i>) ja esitamine nõuetele vastavuse kontrollimiseks (<i>arendaja</i>)																		
<i>Otsustaja</i> kontrollib aruande vastavust, tuginedes asjaomastelt asutustelt saadud kooskõlastustele ja teeb otsuse KMH aruande nõuetele vastavuse osas																		30 päeva jooksul

Tegevus <i>Põhivastutaja/läbiviija</i>	2024							2025										Märkused
	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dets	Jaan	Veeb	Märts	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	
Otsustaja teavitab KMH aruande nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest																		14 päeva jooksul

7.1 Ülevaade programmi avalikustamisest

Lisatakse pärast avalikustamise toimumist.

8 KMH OSAPOOLED, EKSPERDIRÜHM, ASJAOMASED ASUTUSED JA HUVIPOOLED

8.1 KMH osapooled

KMH osapooled on esitatud järgnevas tabelis

Tabel 4. KMH osapooled

Osapooled	Asutus	Kontaktisik	Kontaktandmed
Otsustaja	Lääneranna Vallavalitsus	Margus Källe, arendus-spetsialist	e-post margus.kalle@laanerannavald.ee tel +372 56655521
Arendaja	AS Saarte Liinid	Hillar Varik, ehituse projektijuht	e-post hillar.varik@saarteliinid.ee tel +372 507 9875
KMH läbiviija	Estonian, Latvian & Lithuanian Environment (ELLE) OÜ	Kadri Kipper-Klaas, ekspert-projektijuht	e-post kadrik@environment.ee, tel 611 7697

8.2 Ekspertirühm

Keskkonnamõju hindamine viiakse läbi keskkonnakonsultatsioonifirma Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ poolt litsentseeritud KMH eksperdi Toomas Pallo (litsents nr KMH0090) juhtimisel. Ekspertirühma kuuluvad vähemalt allpool toodud liikmed, loeteluna on toodud eksperdi poolt hinnatavad valdkonnad:

Toomas Pallo, MSc, KMH juhtekspert (litsents nr KMH0090): KMH aruande vastutav koostaja (ekspertirühma töö korraldamine, KMH aruande koostamine).

Kadri Kipper-Klaas, MSc, ekspert-projektijuht: mõju pinnaveele ja mereelustikule, mõju sotsiaalmajanduslikule keskkonnale, sh inimese tervisele, healule ja varale. Ekspert omab alates 2015. aastast rannakalur, tase 4 kutsetunnistust. Ekspert on omandanud magistrikraadi keskkonnakorralduses Tallinna Ülikoolis. Eksperti põhitegevusvaldkonnad on keskkonnamõjude hindamine, keskkonnaekspertiis, veemajandus ja loodushoid.

Lea Jalukse, MSc, vanem keskkonnaekspert: mõju hädaolukordadest, mõju pinnasele ja maastikule; mõju sotsiaalmajanduslikule keskkonnale, sh inimese tervisele, healule ja varale ning kaudsed mõjud. Ekspertil on keskkonnavalane kõrgharidus spetsialiseerumisega heitmete töötlemise tehnoloogia suunale. Ta on töötanud keskkonnaekspertina aastast 2010 ja osalenud mitmete KMH ekspertgruppide koosseisus mh projektjuhina.

Pille Antons, MSc, vanem keskkonnaekspert: mõju kaitsealadele, kaitsealustele üksikobjektidele ja liikidele; mõju bioloogilisele mitmekesisusele, taimedele ja loomadele. Ekspertil on enam kui 15-aastane kogemus KMH-de ja KSH-de läbi viimisel, s.h sisulise eksperdina välja toodud mõjuvaldkondades ning taristuprojektides (üld- ja maakonnaplaneeringute KSH-d juhteksperti rollis; kaitsekorralduskavade koostamine,

rohevõrgustiku analüüsid; erinevate veekogude kaitse- ja kasutamisega seotud projektide teostamine (sh vesikondade veemajanduskavade koostamine)).

Silver Lind, *MSc*, vanem keskkonnaekspert: mõju pinnaveele, mõju pinnasele ja maastikule, mõju müratasemele. Ekspertil on enam kui kümne aastane töökogemus keskkonnavaldkonnas, sh KMH ekspertgruppide liikmena.

Teele Kaljurand, *MSc*, keskkonnaekspert: mõju Natura 2000 aladele; mõju kliimale. Ekspert on omandanud magistrikraadi Tallinna Ülikoolis keskkonnakorralduse erialal. Eksperti põhitegevusvaldkonnad on keskkonnamõjude hindamine ja loodushoid.

Katrin Ritso, *MSc*, keskkonnaekspert: mõju sotsiaalmajanduslikule keskkonnale, sh inimese tervisele, heaolule ja varale ning kaudsed mõjud. Ekspertil on enam kui kümne aastane töökogemus keskkonnavaldkonnas, sh KMH ekspertgruppide liikmena.

Lisaks Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ töötajatele kaasatakse eksperdirühma järgnevate valdkondade eksperdid, kes viivad läbi uuringud, millele on viidatud peatükis 6:

Ivan Kuprijanov, *PhD*, Tallinna Tehnikaülikooli Meresüsteemide Instituut: mereelustiku ekspert, sh mõju põhjaelustikule, bioloogilisele mitmekesisusele, taimedele, loomadele ja kaladele.

Rain Männikus, *PhD*, OÜ Lainemudel: meregeoloogia ekspert, sh setete liikumine ja rannaprotsesside mõju pinnaveele, pinnasele ja maastikule. Volitatud ehitusinsener tase 8. Sadamaehitus.

Leho Luigujõe, *MSc*, MTÜ Taevasikk: mõjud merelindudele, sh nende pesitsus-, rände- ja toitumistingimustele, ning vajadusel leevendus- ja seiremeetmete määratlemine.

8.3 Asjaomased asutused ja huvipooled

Allpool on loetletud asjaomased asutused, keda KMH menetlusse kaasatakse koos kaasamise põhjendusega:

- Lääneranna Vallavalitsus – otsustaja;
- Keskkonnaamet – kuulub asjaomaste asutuste hulka lähtuvalt KeHJS §2³ lg (2), viib ellu Eesti riigi keskkonnakasutamise, looduskaitse ja kiirgusohutuse poliitikat ning kontrollib looduskeskkonna kaitseks kehtestatud seaduste ja normide täitmist; vee erikasutusloa andja;
- Rahandusministeerium – maakonnaplaneeringute ning merealplaneeringuga tegelev asutus;
- Transpordiamet – inimeste ning sõidukite liikuvuse kavandamine, ohutu ja keskkonda säästva taristu tagamine;
- Kliimaministeerium – puhas elukeskkond, keskkonnateadlikud inimesed, säilinud loodusväärtused ja loodusressursside jätkusuutlik kasutamine;
- Regionaal- ja Põllumajandusministeerium – ruumiline planeerimine;
- Muud avaliku menetluse käigus oma huvi üles näidanud isikud ja asutused.

KASUTATUD MATERJALID

1. Euroopa Komisjon, 2021. Komisjoni teatis. Natura 2000 aladega seotud kavade ja projektide hindamine. Metoodilised suunised elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõigete 3 ja 4 sätete kohta. 28.09.2021. C(2021) 6913.
2. Hanila valla üldplaneering. <https://www.laanerannavald.ee/hanila-uldplaneering>
3. HELCOM Guidelines for Management of Dredged Material at Sea; 2020TÜ Eesti mereinstituut & AS MAVES. 2020. Mitmeheas koondseisundis olevate rannikuveekogumite uuringuprogrammide koostamine. Versioon 2. https://keskkonnaamet.ee/sites/default/files/documents/2021-08/rannikuveekogumite_uuringuprogramm_aruanne_versioon_2.pdf
4. Keskkonnaportaali <https://register.keskkonnaportaali.ee/register/protected-nature-object/7351125>
5. Keskkonnaregistrisse kantud puurkaevu andmed. <https://veka.keskkonnainfo.ee/veka.aspx?pkArvestus=1690873906>
6. Lääne Maavalitsus, OÜ Hendrikson & Ko. Lääne maakonnaplaneering 2030+. <https://maakonnaplaneering.ee/maakonna-planeeringud/laanemaa/laane-maakonnaplaneering-2030/>
7. Maa-ameti geoportaali Maainfo. <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/maainfo> (vaadatud:
8. Maa-ameti geoportaali Põhjavee kaitstus <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/link/ise34R2r>
9. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035. <https://www.transpordiamet.ee/sites/default/files/documents/2023-12/Transpordi%20ja%20liikuvuse%20arengukava%202021-2035.pdf>
10. MTÜ Keskkonnamõju Hindajate Ühing, 2019. Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis.
11. Pärnumaa Arenduskeskus, Pärnumaa Omavalitsuste Liit. Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“. <https://pol.parnumaa.ee/arengustrateegia-parnumaa-2035>
12. Rahandusministeerium, Hendrikson & Ko. 2022. Eesti mereala planeering. <https://www.agri.ee/regionaalareng-planeeringud/ruumiline-planeerimine/mereala-planeering>
13. Sadamaregister. <https://www.sadamaregister.ee/>
14. Statistikaamet. <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/rahvastik>
15. Tallinna Ülikool & Eesti Geoloogiateenistus. 2022. Virtsu sadamapiirkonna merepõhja geofüüsikalised uuringud
16. Transpordiamet. <https://www.transpordiamet.ee/liiklussageduse-statistika#2023>
17. TS laevad aastaraamat. 2023. <https://www.praamid.ee/wp-content/uploads/2024/05/TS-Laevad-aastaraamat-2023.pdf>
18. Vabariigi Valitsuse korraldus nr 129. Suure väina püsiühenduse ja selle toimimiseks vajaliku taristu riigi eriplaneeringu ning keskkonnamõju strateegilise hindamise lõpetamine (vastu võetud 11.05.2023)
19. Vabariigi Valitsuse 30.06.2011 korraldus nr 276. Virtsu sadama akvatooriumi piiride määramine
20. Virtsu koduleht (Virtsu arenguselts MTÜ) <https://virtsu.ee/>

LISA 1

Lääneranna Vallavalitsuse korraldus nr. 547 18. oktoober 2023 „Virtsu sadama sadamakai ja kaldarambi rekonstrueerimise, väikelaevasadama laiendamise ja sadama akvatooriumis hooldussüvendustööde keskkonnamõju hindamise algatamine“.

LÄÄNERANNA VALLAVALITSUS

KORRALDUS

Lihula

18. oktoober 2023 nr 547

Virtsu sadama sadamakai ja kaldarambi rekonstrueerimise, väikelaevasadama laiendamise ja sadama akvatooriumis hooldussüvendustööde keskkonnamõju hindamise algatamine

AS Saarte Liinid (registrikood 10216057) kavandab Virtsu sadamas (Virtsu alevik, Tallinna mnt 1 // Virtsu sadam, katastritunnus 19502:004:0032, registriosa nr 1046932, pindala 45998 m²) järgmisi töid:

- 1) kai nr 1 pikendamine ja kaiseina remont;
 - 2) kai nr 6 ümberehitamine ja laiendamine ning süvendustööd uue parvlaeva vastuvõtmiseks ja väikesaartega ühenduse tagamiseks;
 - 3) kai nr 3 lammutamine tagamaks parvlaevade sujuvam sildumine kai nr 4 ääres;
 - 4) olemasoleva väikelaevasadama laiendamine;
 - 5) hooldussüvendustööd kogu sadama akvatooriumi ulatuses 10-aastase perioodi jooksul.
- Kavandatav tegevus toimub Virtsu sadamas ning Virtsu sadama akvatooriumis.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt tuleb hinnata keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. Sadamakai ja kaldarambi rekonstrueerimise ja väikelaevasadama laiendamise puhul on tegevuslubadeks ehitusluba ja keskkonnaluba vee erikasutuseks, hooldussüvendustööde puhul keskkonnaluba vee erikasutuseks.

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine algatatakse vastavalt KEHJS § 11 lg 1 kohase tegevusloa (ehitusloa) taotluse esitamisel. AS Saarte Liinid on esitanud Ehitisregistris ehitusloa taotluse nr 2311271/11446 Virtsu sadamakai ja kaldarambi (ehitisregistri kood 220231608) rekonstrueerimiseks.

KeHJS § 9 kohaselt on otsustajaks tegevusloa andja. Ehitusloa andja on Lääneranna Vallavalitsus ja vee erikasutusloa andja on Keskkonnaamet. Ehitusluba ei saa antud juhul anda ilma vee erikasutusloata ja selle tingimusteta, mis võivad mõjutada ehitusloa tingimusi.

KeHJS § 6 lõike 1 punkt 17 sätestab olulise keskkonnamõjuga tegevusena mere ning Peipsi järve, Lämmijärve ja Pihkva järve süvendamise alates pinnase mahust 10 000 kuupmeetrit. Virtsu sadama korral on tegemist mere süvendamisega, millele kohaldatakse 10000 kuupmeetri piirmäära, alates millest on tegemist olulise keskkonnamõjuga. Hooldussüvendustööd on vajalikud, et tagada uuele parvlaevale, väikesaartega ühendust pidavatele ja muudele alustele sadamasse sildumiseks tarvilikud tingimused (s.h. piisavad sügavused).

KeHJS § 6 lõike 1 punkt 17¹ sätestab olulise keskkonnamõjuga tegevusena merepõhja ning Peipsi järve, Lämmijärve ja Pihkva järve tahkete ainete uputamise alates ainete mahust

10 000 kuupmeetrit. Virtsu sadamakai ja kaldarambi rekonstrueerimisel on tegemist merre tahkete ainete uputamise, mille puhul kohaldatakse 10000 kuupmeetri piirmäära, alates millest on tegemist olulise keskkonnamõjuga. Tahkete ainete uputamine toimub ehitustööde käigus etappidena ning on kavandatud ühekordse tegevusena.

Lisaks tuleb KeHJS § 3 lg 2 kohaselt keskkonnamõju hinnata, kui kavandatakse tegevust, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik.

KeHJS § 11 lõike 3 kohaselt algatatakse KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuse korral kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine selle vajadust põhjendamata.

Arendaja ja keskkonnamõju hindamise korraldaja on AS Saarte Liinid.

Arvestades eeltoodut ning võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lõike 1, § 6 lõike 1 punkti 17, 17¹, § lõike 2, § 11 lõikeid 3 ja 8, § 12 lõike 1 ja § 26¹, annab Lääneranna Vallavalitsus

Korralduse:

1. Algatada keskkonnamõjude hindamine Virtsu sadama sadamakai ja kaldarambi (ehitisregistri kood 220231608) rekonstrueerimiseks, väikelaevasadama laiendamiseks ja sadama akvatooriumis hooldussüvendustööde teostamiseks 10-aastase perioodi jooksul.

2. Keskkonnamõju hindamise otsustaja on Lääneranna Vallavalitsus, aadress: Jaama tn 1 Lihula linn 90302 Lääneranna vald, e-post: vallavalitsus@laaneranna.ee.

3. Keskkonnauuringute vajadus selgitatakse välja keskkonnamõju hindamise programmi koostamise käigus.

4. Keskkonnamõju hindamisega seotud kulud kannab arendaja.

5. Teavitada menetlusosalisi elektrooniliselt, liht- või tähtkirjaga ning avalikkust teate avaldamisega Ametlikes Teadaannetes ning valla veebilehel 14 päeva jooksul pärast asjakohase otsuse tegemist.

6. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.

7. Käesolevat korraldust on õigus vaidlustada 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal vaiet esitada õigustatud isik korraldusest teada sai või oleks pidanud teada saama, esitades vaide Lääneranna Vallavalitsusele haldusmenetluse seadusega vaidemenetlusele kehtestatud korras. Korralduse peale on kaebeõigusega isikul õigus esitada kaebus Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 sätestatud tähtaegadel ja halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ingvar Saare
vallavanem

(allkirjastatud digitaalselt)

Karoliina Post
vallasekretär